



**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
í t é l e t e**

- Az ügy száma:** Kfv.VI.37.409/2023/10.
- A tanács tagjai:** Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke  
Dr. Rák-Fekete Edina előadó bíró  
Dr. Kurucz Krisztina bíró  
Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró  
Dr. Horváth Tamás bíró
- A felperes:** VOLÁNBUSZ Közlekedési zártkörűen működő  
Részvénytársaság  
(1091 Budapest, Üllői út 131.)
- A felperes jogi képviselője:** Dr. Zsardon Péter Ügyvédi Iroda  
(eljáró ügyvéd: Dr. Zsardon Péter  
1147 Budapest, Czobor utca 8. II/6.)  
helyettesként eljár: Szárkiszján Ügyvédi Iroda  
(Dr. Szárkiszján Ovszana ügyvéd  
1025 Budapest, Szépvölgyi út 52.)
- Az alperes:** Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság  
(1026 Budapest, Riadó utca 5.)
- Az alperes képviselője:** Pulainé dr. Horváth Hajnalka kamarai jogtanácsos
- Az alperesi érdekelt:** Közbeszerzési Hatóság Elnöke  
(1026 Budapest, Riadó utca 5.)
- Az alperesi érdekelt képviselője:** Dr. Bencze Bálint Ügyvédi Iroda  
(eljáró ügyvéd: Dr. Bencze Bálint  
1136 Budapest, Raoul Wallenberg utca 7.)
- A per tárgya:** közbeszerzés jogtalan mellőzése tárgyában indult közigazgatási  
jogvita

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** a felperes

**A felülvizsgálni kért jogerős ítélet:** a Fővárosi Törvényszék 2023. április 26. napján  
103.K.702.714/2022/16. számú ítélete

## **Rendelkező rész**

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 103.K.702.714/2022/16. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek és az alperesi érdekeltnek külön-külön 15 napon belül 100.000 (azaz százezer) – 100.000 (azaz százezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak 70.000 (azaz hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állami adó- és vámhatóság által közzétett illetékbevételei számlára. A fizetendő illeték ezen ítélet jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

## **Indokolás**

### **A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: beszerző) és a felperes jogelődje, a DAKK Zrt. (a továbbiakban: felperesi jogelőd) között 2018. december 31. napjáig autóbusszal végzett helyi személyszállítás ellátására vonatkozóan 2018. december 31. napjáig közszolgáltatási szerződés volt érvényben.
- [2] 2018-ban a beszerző az autóbusszal végzett személyszállítási közszolgáltatási szerződés megkötése érdekében a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Személyszállítási törvény) 23. §-a szerinti pályázati eljárást folytatott le.
- [3] A pályázati eljárás nyertese az érvényes ajánlatot benyújtó felperesi jogelőd lett, aki megnyerte a jogot 2019. január 1. napjától újabb 5 évre a helyi személyszállítási közszolgáltatás ellátására.
- [4] Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlése a 1567/2018. (XII.17.) számú határozatában a város közigazgatási területén az autóbusszal végzett menetrend szerinti helyi személyszállítási közszolgáltatás 2019. január 1. napjától 2023. december 31. napjáig a felperesi jogelőd által történő ellátásához, valamint a szolgáltató által igényelt 50 M Ft/év összegű költség-hozzájárulás nyújtásához hozzájárult és felhatalmazta a polgármestert, hogy a közszolgáltatás vonatkozásában megkötendő szerződésekkel kapcsolatos eljárás során teljes jogkörben eljárjon és valamennyi szükséges szerződést megkössön, illetve nyilatkozatot tegyen.
- [5] 2019. január 1. napjától a felperesi jogelőd, majd - miután 2019. szeptember 30. napjával a felperesi jogelőd beolvadt a felperesbe-, a felperes a beszerző részére nyújtotta a helyi személyszállítási közszolgáltatást, amelyet a beszerző elfogadott.
- [6] A beszerző 2019. május 31-én, 2019. augusztus 9-én, 2019. október 1-jén, 2019. december 19-én, valamint 2019. december 23-án önkormányzati forrású támogatási összeget, valamint központi támogatást, mindösszesen 52.545.000.- forintot a szolgáltatás ellentételezéseként megfizetett a felperes részére.
- [7] A beszerző a 2018. december 21-én kelt és általa aláírt közszolgáltatási szerződést 2019. január 7-én küldte meg a felperes részére, aki azonban azt nem írta alá. A közszolgáltatási szerződés tartalmát illetően 2019. év folyamán e-mailes egyeztetések zajlottak. A beszerző a

2019. augusztus 9-én kelt e-mail üzenetében írta először, hogy a felperes valamennyi javaslatát elfogadja. Tekintettel arra, hogy a beszerző a közszolgáltatási szerződés létrejöttét és érvényességét vitatta, ezért a felperes közszolgáltatási szerződés létrejöttének megállapítása iránt polgári pert indított a Szegedi Törvényszék előtt.

- [8] Az alperesi érdekelt – két kezdeményezési elemet tartalmazó – hivatalbóli kezdeményezést terjesztett elő az alperesnél. Álláspontja szerint a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 4. § (1) bekezdését, a Kbt. 17. § (2)-(3) bekezdéseit, valamint a Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdéseit, amelyre tekintettel kérte, hogy az alperes a Kbt. 149. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján állapítsa meg a jogsértést és alkalmazza a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt.
- [9] A jogorvoslati eljárásban a beszerző arra hivatkozott, hogy a Személyszállítási törvény szerinti közúti személyszállítási közszolgáltatásra vonatkozó szerződés szolgáltatási koncesszió, amely a Kbt. 14. § (3) bekezdés b) pontja alapján nem tartozik a Kbt. hatálya alá, így nem kellett közbeszerzési eljárást lefolytatnia, hanem elegendő volt a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1370/2007/EK Európai Parlamenti és Tanácsi rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) és a Személyszállítási törvény szerinti pályázati eljárás lefolytatása.
- [10] A felperes hivatkozott a Szegedi Törvényszék 7.G.40.036/2021/21. számú ítéletére, amelynek indokolása szerint a jogelődje és a beszerző között 2019. január 1-től 2023. december 31-ig határozott időre szóló, a beszerző közigazgatási területén autóbusszal végzett menetrend szerinti helyi személyszállítási közszolgáltatás tárgyában közszolgáltatási szerződés jött létre, amelyre azonban nem a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:256. §-ban foglaltak, hanem az EK rendelet, valamint a Személyszállítási törvény az irányadó.
- [11] Az alperes a 2022. június 23. napján kelt D.101/16/2022. számú határozatában megállapította, hogy a beszerző az első kezdeményezési elem tekintetében megsértette a Kbt. 187. § (3) bekezdését, a második kezdeményezési elem tekintetében megsértette a Kbt. 19. § (2)-(3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését. A beszerzővel szemben a Kbt. 187. § (3) bekezdésének megsértése és a közbeszerzés jogtalan mellőzése miatt 7 000 000 forint bírságot szabott ki. Megállapította, hogy a beszerző és a felperes között autóbusszal végzett helyi személyszállítási szolgáltatások megrendelése tárgyú 2019. május 31. és 2019. december 23. napja közötti szolgáltatás teljesítésére létrejött szerződések semmissek. Megállapította továbbá, hogy az eredeti állapot nem állítható helyre, erre tekintettel az érvénytelenség jogkövetkezményeként a beszerzővel szemben további 5 000 000 forint bírságot szabott ki.
- [12] Indokolásában rögzítette, hogy a második kezdeményezési elem tekintetében a vizsgálat tárgyát a beszerző és a felperes közötti jogviszony, valamint a 2019-ben a felperes részére kifizetett összegek képezték.
- [13] Hangsúlyozta, hogy a beszerző hivatkozására tekintettel azt vizsgálta, hogy 2019. évben a beszerző és a felperesi jogelőd, illetőleg a felperes közötti jogviszony szolgáltatási koncessziónak minősült-e és ily módon kivételt képezett-e a Kbt. hatálya alól. Amennyiben ugyanis a személyszállítási közszolgáltatás a Kbt. hatálya alóli kivételi körbe tartozik, a közbeszerzési lefolytatása nem kötelező, így a beszerző jogsértése nem állapítható meg.
- [14] Hangsúlyozta, hogy az EK rendelet 5. cikk (1) bekezdése alapján kizárólag a szolgáltatási koncesszió keretében létrejött autóbusszal végzett személyszállítási közszolgáltatás végzésére irányuló szerződések ítéelhetők oda közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül.
- [15] Rámutatott arra, hogy az ajánlatkérőként meghatározott szervezetnek a beszerzési igényét - annak felmerülésekor - alaposan meg kell vizsgálnia abból kiindulva, hogy a beszerzést

milyen jogszabályokra kell alapítania, azaz a beszerzést milyen eljárásrendben kell lefolytatnia.

- [16] Rögzítette, hogy a beszerző, mint önkormányzat a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti ajánlatkérőnek minősül és köteles autóbusszos személyszállítási közszolgáltatás biztosítására, amelynek érdekében közszolgáltatási szerződést köthet.
- [17] Jelen esetben az ajánlatkérőnek, amennyiben annak feltételei fennállnak, közszolgáltatás beszerzésére irányuló szolgáltatási koncessziót kellett alapítania, amelynek fogalmi elemeit a Kbt. 8. § (6) bekezdése határozza meg.
- [18] A Kbt. 8. § (6) bekezdésében foglalt feltételek konjunktívak, ezért egyetlen feltétel hiánya elegendő a szolgáltatási koncesszió hiányának megállapításához. E konjunktív feltételek egyike, hogy a szolgáltatási koncesszióra irányuló közszolgáltatási szerződés, mint közbeszerzési szerződés kizárólag írásban jöhet létre. Utalt továbbá a Kbt. 3. § 27. pontjában foglalt fogalommeghatározásra, amely szerint a közszolgáltatási szerződés is közbeszerzési szerződés, amely kizárólag írásban jöhet létre.
- [19] Leszögezte, hogy a beszerző és a felperes között a szolgáltatási koncesszió alapítására irányuló közszolgáltatási szerződés írásban nem jött létre. Ennek hiányában szolgáltatási koncesszió nem jöhetett létre a felek között. Szolgáltatási koncesszió megvalósulásának hiányában a beszerzés nem tartozik a Kbt. 14. § (3) bekezdés b) pontja szerinti kivételi körbe. A szolgáltatási koncesszió további feltételeinek, mint a hasznosítási jog átengedése, az ellentételezés, valamint a koncesszió jogosultjának kockázatviselése fennállását az írásbeliség hiányában már nem vizsgálta.
- [20] A fentiek alapján a szerződés megkötésére az EK rendelet és a Személyszállítási törvény nem volt alkalmazható. Megállapította, hogy a beszerző a helyi személyszállítási szolgáltatás beszerzésekor közszolgáltató ajánlatkérőnek minősült és a Kbt. személyi hatálya alá tartozott [Kbt. 6. § (1) és (2) bekezdés]. A beszerzés autóbusszal végzett személyszállítási szolgáltatás megrendelésére irányult, amely a Kbt. 8. § (4) bekezdése szerinti szolgáltatásmegrendelésnek minősül, ezért a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozott. Az ellenérték összege meghaladta a közszolgáltató ajánlatkérőkre vonatkozó nemzeti közbeszerzési értékhatárt.
- [21] A 2019-ben megvalósított, autóbusszal végzett helyi személyszállítási szolgáltatások beszerzése során a beszerző így jogsértően mellőzte a közbeszerzési eljárás lefolytatását és ezzel megsértette a Kbt. 4. § (1) bekezdését.
- [22] Az elkövetett jogsértés jogkövetkezményeként a Kbt. 145. § (3a) bekezdése szerinti hatáskörében a Kbt. 148. § (8) bekezdés c) pontja és a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontja szerint megállapította, hogy a 2019. május 31. és 2019. december 23. közötti kifizetéssel megvalósult megrendelések a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja értelmében semmissék. A beszerző nem hivatkozott olyan indokra, mely szerint a szerződések semmissége ellentétes lenne a közérdekkel, azt ilyen körülménnyel, adattal, vagy irattal nem támasztotta alá, ezért megállapította, hogy a Kbt. 137. § (3) bekezdésben foglaltak nem állnak fenn.

### **A beszerző keresete**

- [23] A beszerző igazolási kérelmet tartalmazó keresetlevelet terjesztett elő az alperesi határozattal szemben, amelyben a jogsértés megállapítását és a bírságot is vitatta. A Fővárosi Törvényszék a 103.K.702.711/2022/6. végzésével az igazolási kérelmet elutasította és a keresetlevelet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48.§ (1) bekezdés i) pontja alapján visszautasította. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését a 3.Kpkf.750.816/2022/7. számú végzésével helybenhagyta. A felperes felülvizsgálati kérelme alapján eljárta Kúria a 2023. április 4-én kelt Kfv.IV.37.103/2023/7. számú végzésével

a Fővárosi Ítéltábla másodfokú végzését hatályában fenntartotta.

### **A felperes keresete és a védírat**

- [24] A felperes keresetében elsődlegesen az alperesi határozat megváltoztatását, továbbá annak megállapítását kérte, hogy a beszerző és közte az autóbusszal végzett helyi személyszállítási szolgáltatások megrendelése tárgyú, 2019. május 31. és 2019. december 23. napja közötti szolgáltatás teljesítésére létrejött szerződések nem semmisek, másodlagosan az alperesi határozatnak a szerződés semmisségére és érvénytelenségére vonatkozó rendelkezéseinek megsemmisítését, harmadlagosan a szerződések semmisségét kimondó rendelkezés jogszabálysértő jellegének megállapítását kérte.
- [25] Érveinek részletes kifejtése mellett hangsúlyozta, hogy az alperes a hatáskörén kívül eső [Kbt. 145. § (3a) bekezdés] polgári jogi kérdésben foglalt állást a határozatában.
- [26] Annak alátámasztására, hogy közte és a beszerző között írásban létrejött a szerződés csatolta a pályázati eljárásban benyújtott ajánlatát, a 1567/2018. (XII.17.) számú közgyűlési határozatot, a beszerző által 2018. december 21-én megküldött közszolgáltatási szerződést, a beszerző által 2019. augusztus 9-én megküldött e-mailt, az általa 2019. szeptember 30-án feladott e-mailt és a beszerző 2020. december 9-én kelt kiegészítő tájékoztatását. Előadta, hogy a szerződés tartalmát illetően egyeztetések folytak, amelynek eredményeképpen a beszerző 2019. augusztus 9-i e-mail üzenetében arról tájékoztatta a felperesi jogelődöt, hogy annak valamennyi javaslatát elfogadja, kérte a szerződésnek a kapcsolattartó adataival történő kiegészítését és csatolmányként megküldte a szerződés tervezetét. Ezt követően a felperesi jogelőd 2019. szeptember 30-án e-mailben megküldte a beszerzőnek a felperesi jogelőd kapcsolattartójának nevével és elérhetőségi adataival kiegészített, a felek által véglegesnek elfogadott közszolgáltatási szerződést. Hangsúlyozta, hogy a fentiek alapján megállapítható, hogy a felek által közösen került megszövegezésre és elfogadásra a közszolgáltatási szerződés, így az - az alperes megállapításával szemben - írásban létrejött.
- [27] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes keresetelési joga csak a szerződés semmisségének megállapítása vonatkozásában értelmezhető. Hangsúlyozta, hogy írásban megkötött szerződés továbbra sem áll rendelkezésre, ennek hiányában jogszerű a határozata. Rámutatott arra, hogy a felperes a jogorvoslati eljárás során vagy a keresetében kérhette volna a Kbt. 137. § (3) bekezdésének alkalmazását, azonban a felperesnek sem a jogorvoslati eljárásban, sem a keresetlevélben nem volt ilyen hivatkozása.
- [28] Az alperesi érdekelte a kereset elutasítását kérte, tekintettel arra, hogy az alperesi határozat jogszerű és megalapozott.

### **Az elsőfokú ítélet**

- [29] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [30] Indokai szerint a kúriai joggyakorlat [EBD2016.K.21., Kfv.III.37.172/2018.4.] alapján elvégzett vizsgálat eredményeként megállapította, hogy az alperesi határozatnak a beszerző jogsértését megállapító rendelkezésére, a beszerzővel szembeni szankciókat megállapító rendelkezésre a felperes keresetelési joga nem terjed ki. A felperes bírósági jogorvoslata nem eredményezheti az alperesi határozat beszerzőre vonatkozó rendelkezéseinek megváltoztatását vagy megsemmisítését, azonban a jogszabálysértés megállapításának elvi lehetősége fennáll. Rámutatott arra, hogy az alperes által alkalmazott, a szerződés semmisségét megállapító jogkövetkezmény a felperes szerződéses jogát, jogos érdekét közvetlenül érinti, ezért annak vitatására a keresetelési joga fennáll.

- [31] Előjáróban rögzítette, hogy az alperesnek a beszerző eljárása jogszerűségének vizsgálata során abban kellett állást foglalni, hogy a beszerző a Kbt. hatálya alá tartozó eljárás lefolytatására volt-e köteles vagy a szolgáltatási koncesszió Kbt. 14. § (3) bekezdés b) pontja szerinti kivételes eljárás szabályai voltak alkalmazandók, amely megállapításához a Kbt. 8. § (6) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülését kellett vizsgálnia. Hangsúlyozta, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja szerinti semmisség kizárólag a Kbt. szabályai megsértésének jogkövetkezménye, amely semmilyen értelemben nem jelentette a szerződés polgári jogi minősítését, a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja keretében az alperes a szerződés írásbeliségét nem vizsgálta és nem is vizsgálhatta. Az alperes kizárólag a 145. § (3a) bekezdésben biztosított hatáskörében járt el, amikor a Kbt. 137. § (1) bekezdését alkalmazva megállapította a szerződés semmisségét, ezért alaptalan volt a felperes hatáskör túllépésre vonatkozó kifogása.
- [32] Rámutatott arra, hogy a felperes a Kbt. 4. § (1) bekezdésének, 8. § (6) bekezdésének és 14. § (3) bekezdésének értelmezését a beszerző oldaláról közelítette meg olyan nézőpontból, hogy a beszerzési igény felmerülésekor milyen jogszabályi szempontokat kell mérlegelnie a Kbt. alanyának annak eldöntésére, hogy milyen eljárási keretek között van lehetősége szerződéskötésre. A szerződés megkötésére irányuló, a Kbt. vagy a Személyszállítási törvény hatálya alá tartozó eljárás azonban nem az eljárás megindításával, lefolytatásával és eredményességének megállapításával zárul le, hanem az eljárás eredménye alapján a felek közötti szerződés megkötésével. Következésképpen az alperesnek a már létrejött szerződés alapján kellett vizsgálatot folytatnia annak megállapítására, hogy a szerződéskötés folyamán történt-e jogszabálysértés. Az alperesnek e tekintetben nem azt kellett vizsgálnia, hogy a beszerző a szerződéskötésre irányuló eljárás megkezdésekor milyen szerződést kívánt megkötni, hanem a ténylegesen létrejött szerződés jellemzőit kellett figyelembe vennie.
- [33] Hangsúlyozta, hogy a Kbt. 8. § (6) bekezdése a szolgáltatási koncesszió létrejöttét a szerződés írásbeli megkötésének feltételéhez köti, erre figyelemmel az alperes jogszerűen járt el, amikor a szolgáltatási koncesszió, mint Kbt. hatálya alóli kivétel fennállását a Kbt. 8. § (6) bekezdésében foglalt valamennyi kötelező konjunktív feltétel figyelembevételével vizsgálta.
- [34] Az alperesnek ahhoz, hogy a jogsértés megtörténtét vizsgálhassa előjáróban a Kbt. kivételi szabályait kellett áttekintenie és tisztáznia, volt-e lehetőség az alkalmazásukra. Az alperes helytállóan állapította meg, hogy a felperes nem tudta igazolni az írásbeli szerződés meglétét, ugyanis a felek a Kbt. szerint megkövetelt, írásba foglalt, aláírt szerződést nem tudtak bemutatni sem a megelőző eljárásban, sem a közigazgatási perben.
- [35] Érvelése szerint a megelőző eljárásban hivatkozott elsőfokú polgári ítélet megállapításai nem kötötték sem az alperest, sem a bíróságot, mivel abban a polgári bíróság a Kbt.-től eltérő jogalapon értékelte a megkötött szerződést. Az alperes a rendelkezésére álló iratok alapján volt köteles vizsgálni a törvényi feltételek meglétét, amelyek között nem volt olyan, írásban megkötött szerződés, amelyből – különös tekintettel a felek közötti polgári perekre is – a konszenzussal létrejött szerződéses tartalom egyértelműen megállapítható lett volna, ezért az írásbeliség hiányát jogszerűen mondta ki.
- [36] Rögzítette, hogy a felperes a megelőző eljárásban nem csatolta be és nem is hivatkozott a keresetben feltárt e-mail kommunikációra, ezt első ízben a keresetében adta elő, ezért a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (2) bekezdésére és Kp. 78. § (4) bekezdésére tekintettel az ezzel kapcsolatos alperesi indokolás hiánya nem eredményezheti az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 81. § (1) bekezdésben foglalt tényállástisztázási és indokolási kötelezettség megsértését és a határozat jogszabálysértő jellegét.
- [37] Álláspontja szerint az alperes helytállóan mutatott rá, hogy a Kbt. 3. § 13. pontban alatti „írásbeli vagy írásban” fogalom meghatározás kifejezetten a közbeszerzési eljárás során tett

nyilatkozatokra vonatkozik, a felperes által hivatkozott e-mail kommunikáció pedig nem közbeszerzési eljárás során tett nyilatkozat. Az alperes ezen túlmenően nem volt köteles vizsgálni a felek közötti egyeztetéseket formai és tartalmi szempontból, éppen azzal terjeszkedett volna túl a hatáskörén, ha azt a Ptk. szerint minősítette volna, amely egyértelműen a polgári bíróság hatáskörébe tartozó kérdés.

- [38] A felperes maga is arra hivatkozott keresetében, hogy az uniós jog – a 2014/23/EU irányelv 5. cikk b) pontja – is a szolgáltatási koncesszió fogalommeghatározásában írásbeli visszterhes szerződésként határozza meg a szolgáltatási koncesszió definícióját. Arra a felperes nem hivatkozott, hogy a Kbt. nem állna összhangban az uniós szabályozással.
- [39] Az alperes jogszerűen állapította meg, hogy mivel a Kbt. 8. § (6) bekezdésben foglalt fogalommeghatározásnak - az írásbeliség hiányába - nem felel meg a beszerző és a felperes között létrejött szerződés, a Kbt. 14. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt kivétel nem áll fenn, amely a Kbt. 4. § (1) bekezdésének megsértését eredményezte a beszerző részéről. A közbeszerzési eljárás mellőzése jogsértés esetén kötelezően alkalmazandó törvényi jogkövetkezmény a Kbt. 137. § (1) bekezdés alapján a szerződés semmisségének megállapítása, amelytől alól kizárólag a Kbt. 137. § (2) és (3) bekezdésében foglalt esetek jelentenek kivételt, amely a megelőző eljárásban nem merült fel.
- [40] Miután nem volt megállapítható a felperes által hivatkozott tételes jogi rendelkezések sérelme, és az Ákr. 2. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt rendeltetésszerű joggyakorlás és jogszerűség alapelveire vonatkozóan a felperes a keresetében nem adott elő olyan többlettényállási elemként értékelhető tény, körülményt, amely alapján a tételes normasértésen felül az alapelvi jogsértés önmagában megállapítható lett volna, alaptalan volt az alapelvi jogsérelemre való felperesi hivatkozás is.

### **A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelmek**

- [41] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását; másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperesi határozat megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.
- [42] Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet az ügy érdemére kihatóan sérti a Kbt. 3. § 13. pontját, a Kbt. 4. § (1) bekezdését, a Kbt. 8. § (6) bekezdését, a Kbt. 14. § (3) bekezdését, a Kbt. 37. § (2) bekezdés, a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontját, a Kbt. 145. § (3a) bekezdését, Kbt. 178. § (1) a) pontját; a Személyszállítási tv. 23. §-át, az Ákr. 2. § (1)-(2) bekezdéseit, az Ákr. 81. § (1) bekezdését, illetőleg a Ptk. 6:7. §-át; valamint eltér a Kúria Kfv.37.597/2017/8. számú és a Kúria Pfv.20.738/2019/5. számú határozataitól.
- [43] Leszögezte, hogy a Kbt. rendelkezéseiből következően a közbeszerzési eljárás az eljárás eredményéről szóló tájékoztató ajánlatkérő általi közzétételével zárul, nem pedig a felek közötti szerződéskötéssel, az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes megállapítása contra legem, továbbá eltér a Kúria Kfv. 37.597/2017/8. számú döntésében foglaltaktól, amely szerint a közbeszerzési eljárás a Kbt. 30. § (2) bekezdése alapján az eljárás eredményéről szóló tájékoztató közzétételével zárul le.
- [44] A tárgyi beszerzés jellegét egy alakszerűségi előírás érvényesülésétől tette függővé. Álláspontja szerint ez a megközelítés semmiképpen sem tartható fenn, az alapvetően sérti – a Kbt. 178. § (1) bekezdését és 145. § (3a) bekezdését – a Kbt. 8. § (6) bekezdés, 14. § (3) bekezdésben foglaltakat. Nézete szerint a Kbt. 137.§ (1) bekezdés a) pontja szerint vizsgálható kérdések megítéléséhez nem annak az elemzése szükséges, hogy a felek az adott a szerződést írásba foglalták-e, hanem, hogy lehetőség volt-e a Személyszállítási törvény szerinti koncessziós beszerzési eljárás lefolytatására.

- [45] A Kbt. 14. § (3) bekezdése érvényesülésének értékelése tekintetében, a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alperes csak a szerződés tárgya vonatkozásában vizsgálhatja a közbeszerzési eljárás lefolytatásának követelményét, az írásbeliség nem a közbeszerzési eljárás lefolytatása mellőzésének kérdésköréhez tartozik. Ezzel összefüggésben hivatkozott az alperes D.718/17/2004. számú határozatában foglaltakra.
- [46] Rámutatott arra, hogy a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 12. § (8) bekezdése megteremti annak a lehetőségét, hogy a beszerző a Személyszállítási törvény szerinti pályáztatási eljárást folytasson le. A beszerző által ilyen módon lefolytatott koncessziós beszerzési eljárásra szabályszerűen került sor, amelyet az alperes sem vitatott. Mindezekre tekintettel szabályszerűen került sor a közbeszerzési eljárás mellőzésére, az elsőfokú ítélet ezzel ellentétes megállapítása nem helytálló. A koncessziós beszerzési eljárás lefolytatásának jogszerűsége szempontjából az eljárás eredményeként létrejövő szerződés írásba foglalásának elmaradása irreleváns, az nem teszi a szabályszerűen lefolytatott eljárást utólagosan jogszerűtlenné.
- [47] Mind az alperesi határozat, mind az ítélet figyelmen kívül hagyja azt, hogy a Személyszállítási törvény szerinti szolgáltatások beszerzése esetében nem csak a Kbt., hanem hazai és uniós ágazati uniós szabályok is irányadóak.
- [48] Rámutatott arra, hogy az Nvtv. 12. § (8) bekezdése kifejezetten nevesíti, hogy a menetrend szerinti helyi személyszállítási szolgáltatás koncessziós pályázat keretében kerüljön odaítélésre. Az Nvtv. ezen szabályával összhangban a Kbt. 14. § (3) bekezdése is azt rögzíti, hogy a Kbt.-t nem kell alkalmazni a szolgáltatási koncesszió esetén a Személyszállítási törvény szerinti közszolgáltatási szerződés megkötése során. A személyszállítási közszolgáltatás nyújtására irányuló koncessziók odaítélését az EK rendelet szabályozza. Az EK rendelet alapján, az azzal összhangban megalkotott Személyszállítási törvény 23. §-a tartalmazza a pályáztatás lefolytatására vonatkozó további részlet szabályokat.
- [49] Az alperes ugyanis egyáltalán nem is vizsgálhatta a Személyszállítási törvény szerinti, jogszerűen lefolytatott és eredményhirdetéssel lezárult koncessziós beszerzési eljárás eredményeként az ő és a beszerző között létrejött szerződést a Kbt. szabályai alapján, mivel arra a Kbt. hatálya [a Kbt. 14. § (3) bekezdés b) pontja] nem terjedt ki.
- [50] Tekintettel arra, hogy az alperes kizárólag a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértések esetén rendelkezik hatáskörrel a szerződés érvénytelenségének megállapítására, az írásbeliség – mint egyéb semmisségi ok – vonatkozásában a polgári bíróság rendelkezik hatáskörrel. Az alperes ezáltal túllépte a hatáskörét, és olyan jogi kérdésekben foglalt állást, melyre a Kbt. alapján nem volt jogosult. Ezen, polgári jogi kérdések megítélése tekintetében közte és a beszerző között – az alperes által is ismertén – polgári peres eljárás volt és van jelenleg is folyamatban. Álláspontja szerint a közszolgáltatási szerződés mind a Kbt. 3. § 13. pont szerint, mind a Ptk. írásbeli definíciójának megfelelően írásban is létrejött.
- [51] Előadta, hogy Szegedi Ítéletábrla a 2022. július 7-én kelt Gf.III.30.079/2022/3. számú ítéletével az Szegedi Törvényszék a 7.G.40.036/2021/20. elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érintette, az indokolás megfellebbezett szövegrészeit megváltoztatta akként, hogy mellőzte a [27]-[30] bekezdéseket, valamint a [33] bekezdésből az alábbi mondatot: „Az előbbieken kifejtettek értelmében a felek között a felperes jogelőde és az alperes között a szerződés létrejött, az érvényes, a felperes a szolgáltatást nyújtotta, ezáltal az ellenszolgáltatásra jogosulttá vált, ezért azt a marasztalási per keretében érvényesítheti, miután az elmulasztott számla tartalmi elemeit tartalmazó keresetlevél önmagában – annak közlésével – esedékessé, lejárttá teszi az alperesi tartozást.”
- [52] Tekintve, hogy azon polgári jogi kérdés, hogy a beszerző és közte állt-e fenn közszolgáltatási szerződés vagy sem, ezen perben nem került eldöntésre, így erre a jogkérdésre is kiterjedően

marasztalási pert indított a beszerzővel szemben, amely a Szegedi Törvényszék előtt 20.P.20.008/2023. ügyszám alatt van folyamatban.

- [53] Hivatkozása szerint az alperesnek a Kbt. 158. § (4) bekezdése alapján az eljárást fel kellett volna függesztenie, amikor a beadványa útján értesült a folyamatban lévő polgári eljárásról.
- [54] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytelenül jutott arra a megállapításra, hogy az alperes nem lépte túl a hatáskörét, ahogyan arra is, hogy a tényállásfeltárási, illetve indokolási kötelezettségének eleget tett.
- [55] Leszögezte, hogy az alperes hatáskörébe 2018. január 1. napja óta kizárólag a szerződés Kbt.-ben szabályozott semmisségi okokba ütköző jogsértésen alapuló semmisség megállapítása tartozik, polgári jogi kérdések tekintetében az alperes nem tehet megállapításokat, az ugyanis a polgári ügyekben eljáró bíróság hatáskörébe tartozik. Következésképpen az alperes a hatáskörét túllépve járt el, amely nem egyeztethető össze a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével [Ákr. 2. § (1)-(2) bekezdései].
- [56] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását kérte, mivel az nem sérti a felülvizsgálati kérelemben felhívott jogszabályokat,
- [57] Az alperesi érdekelt a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokaira figyelemmel.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [58] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [59] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltakból következően a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.
- [60] A Kp. 120. § (5) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.
- [61] A Kúria szerint az elsőfokú bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában a jogvita alapjául szolgáló tényállást, pontosan határozta meg a jogvita kereteit, helyesen hívta fel az alkalmazandó jogszabályokat, amelyekből helytálló következtetést vont le.
- [62] A Kúria a felperes keresetösségi jogának terjedelmét illetően kiemeli, hogy a jogsértés miatti jogkövetkezmény, azaz a szerződés semmisségének megállapítása a felperes jogát, jogos érdekét kétségtelenül közvetlenül érinti, így annak vitatására a keresetösségi joga kiterjed. A Kúria rámutat azonban arra, hogy a jogkövetkezmény jogszerűsége nem vizsgálható önállóan, a jogsértéstől függetlenül, az csak a jogsértéssel összefüggésben vizsgálható, tekintettel arra, hogy a semmisség megállapítása a jogsértés következménye. Ahhoz tehát, hogy a felperes keresete érdemben elbírálható legyen, szükséges volt annak vizsgálata, hogy a beszerző terhére megállapított jogsértést jogszerűen állapította-e meg az alperes.
- [63] A Kbt. 145. § (2) bekezdés szerint a közbeszerzésre, a közbeszerzési eljárásra, az építési, illetve szolgáltatási koncesszióra, valamint a koncessziós beszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése miatt indult eljárás lefolytatása a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás tekintetében – ideértve a 21. § (4) bekezdésében említett külön jogszabály szerinti előminősítési kérelem elutasítása és az előminősítési listáról való törlés miatt indult eljárást is (a továbbiakban: előminősítési ügyekben indított jogorvoslati eljárás) – a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik.
- [64] Az alperesnek a hivatalbóli kezdeményezés második kezdeményezési eleme tekintetében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a beszerző jogszerűen mellőzte-e a

közbeszerzési eljárás lefolytatását a helyi személyszállítási szolgáltatás beszerzése kapcsán a vizsgált időszakra vonatkozóan.

- [65] A közbeszerzési kötelezettség az Európai Unió irányelvi rendelkezéseivel harmonizált Kbt. kógens rendelkezésein alapuló szigorú kötelezettség. Ha az ajánlatkérő a kötelezettség fennállása ellenére nem folytat le közbeszerzési eljárást a szerződés megkötése érdekében, akkor az egyik legsúlyosabb közbeszerzési jogsértést valósítja meg. Ezért az ajánlatkérőként meghatározott szervezetnek a beszerzési igényét alaposan meg kell vizsgálnia abból a szempontból, hogy a beszerzése melyik eljárási rendbe tartozik. Ennek elvétele komoly jogkövetkezményekkel jár.
- [66] A Kbt. 4. § (1) bekezdése kimondja, hogy a 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.
- [67] Főszabály szerint tehát amennyiben egy ajánlatkérőként meghatározott szervezet ügylete, beszerzése közbeszerzési szerződésnek, illetve építési vagy szolgáltatási koncessziónak minősül és nem esik a kivételi körbe, egyben annak becsült értéke egy adott értékhatárt eléri, az ajánlatkérő köteles e szerződés, illetve koncesszió megkötése érdekében a Kbt. szerinti eljárást lefolytatni.
- [68] A Kbt. kiemelt rendelkezéséből következően a közbeszerzési kötelezettség fennállását illetően alapvetően négy tényállási elemet szükséges vizsgálni: egyrészt az alanyi hatály kérdését, nevezetesen, hogy ajánlatkérőnek minősül-e az adott szervezet, a másrészt, hogy visszterhes-e a szerződés, azaz, hogy a szolgáltatással szemben áll-e ellenszolgáltatás, a harmadrészt a tárgyat, hogy kivételi körbe tartozik-e a beszerzési igény, negyedrészt, hogy a szerződés értéke az eléri-e a közbeszerzési értékhatárt. Ha bármelyik tényállási elem hiányzik, akkor a szerződés közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül odaítélhető, ha viszont mind a négy elem fennáll, és ennek ellenére nem előzte meg a szerződéskötést közbeszerzési eljárás, akkor megvalósul a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése.
- [69] A perben nem volt vitatott, hogy a beszerző, mint önkormányzat ajánlatkérőnek minősül, az sem volt vitatott, hogy visszterhes volt a szerződés, illetőleg, hogy a szerződés értéke elérte a közbeszerzési értékhatárt.
- [70] A beszerző mindezen feltételek fennállása ellenére a helyi személyszállítási szolgáltatás beszerzésére közbeszerzési eljárást nem folytatott le, arra hivatkozással, hogy a szerződése szolgáltatási koncesszió, amely a Kbt. 14. § (3) bekezdés b) pontja alapján nem tartozik a Kbt. hatálya alá.
- [71] Amennyiben az ajánlatkérőként meghatározott szervezet a Kbt. tárgyi hatálya alóli kivétel fennállására hivatkozik, akkor neki kell igazolnia, hogy a közbeszerzési eljárás lefolytatását jogszerűen mellőzte.
- [72] A Kbt. 14. (3) bekezdése szerint e törvényt – szolgáltatási koncesszió esetén – nem kell alkalmazni az alábbi esetekben:  
b) a személyszállítási szolgáltatásokról szóló törvény szerinti közúti és vasúti személyszállítási közszolgáltatásra vonatkozó szerződés megkötése.
- [73] A Kbt. a 8. § (1) bekezdése alapján közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése lehet.
- [74] A Kbt. 8. § (6) bekezdése kimondja, hogy a szolgáltatási koncesszió az e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött visszterhes szerződés, amelynek keretében az ajánlatkérő a (4) bekezdés szerinti szolgáltatás nyújtását rendeli meg, az ajánlatkérő ellenszolgáltatása a szolgáltatás hasznosítási jogának meghatározott időre történő átengedése vagy e jog

átengedése pénzbeli ellenszolgáltatással együtt, amely együtt jár a szolgáltatás hasznosításához kapcsolódó működési kockázatnak a koncessziós jogosult általi viselésével.

- [75] A Kbt. tárgyi hatálya alóli kivételeket a 9. §-tól kezdődően tartalmazza a törvény. A koncessziók esetében alkalmazandó további kivételeket a 14. §-a adja meg. Azzal, hogy a Kbt. 14. § (3) bekezdése visszautal a Kbt. 8. § (6) bekezdésében meghatározott szolgáltatási koncesszió fogalmára, a kivételszabály részévé teszi azt, ezért a Kbt. – egyebek mellett – akkor mellőzhető jogszerűen, ha a szolgáltatási koncesszió definíciójának valamennyi eleme megvalósul.
- [76] A Személyszállítási törvény 23. § (2) bekezdése kimondja, hogy a közszolgáltatási szerződést, amennyiben az a közbeszerzésekről szóló törvény alapján szolgáltatási koncesszióként minősül – a 1370/2007/EK rendelet 5. cikke alapján közvetlenül odaítélhető közszolgáltatási szerződések kivételével –, az e törvény pályázatra vonatkozó szabályai szerint kell megkötni.
- [77] Látható, hogy a Kbt.-vel összhangban rendelkezik a Személyszállítási törvény, amikor csak a Kbt. szerinti szolgáltatási koncesszió esetében teszi lehetővé a közszolgáltatási szerződés pályázatra vonatkozó szabályokon alapuló megkötését.
- [78] A fenti következtetést az EK rendelet 5. cikk (1) bekezdése is megerősíti, amely alapján kizárólag a szolgáltatási koncesszió keretében létrejött autóbusszal végzett személyszállítási közszolgáltatás végzésére irányuló szerződések ítélték oda közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül. Vagyis csak szolgáltatási koncesszió keretében létrejött szerződés váltja ki a főszabály szerinti közbeszerzési kötelezettséget.
- [79] Mindezek alapján helyesen vizsgálta mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság a beszerző által hivatkozott kivétel megvalósulása körében a Kbt. 8. § (6) bekezdésben meghatározottak fennállását.
- [80] A fent kiemelt 8. § (6) bekezdés fogalmi eleme az írásban megkötött visszterhes szerződés. Az írásban megkötött szerződés azért fogalmi eleme a szolgáltatási koncesszióknak, hogy annak rendelkezései számonkérhetők legyenek, külön bizonyítás nélkül a felek hivatkozhatnak rá, hiszen ez esetben is közpénz elköltésről van szó.
- [81] Mivel a szolgáltatásért járó ellenszolgáltatás teljesítésekor már valamiféle szerződés létrejött a felek között, ezért akkor már biztosan kell tudni igazolnia a beszerzőnek, hogy jogszerűen mellőzte a Kbt.-t. Erre tekintettel azt kellett vizsgálni, hogy a 2019. május 31-i első kifizetéskor rendelkezésre állt-e a felek által írásban megkötött visszterhes szerződés. Ekként az alperesnek a felek szerződését kellett vizsgálnia, abból tudott ugyanis kiindulni, hogy milyen alapon utalta a megrendelő a támogatási összeget a beszerző részére.
- [82] A felperes és a beszerző egyezően adták elő, hogy a felperes a részére 2018. decemberében részére megküldött közszolgáltatási szerződést nem írta alá, továbbá, hogy a szolgáltatásnyújtás 2019. január 1-jei megkezdésekor és a 2019. május 31-i kifizetéskor nem volt írásban megkötött szerződés, mert ebben az időszakban a felek között a szerződés tartalmát érintő egyeztetések zajlottak. A beszerző a 2019. augusztus 9-én kelt e-mail üzenetében írta először, hogy a felperes valamennyi javaslatát elfogadja. Ezt megelőzően, így különösen az ellenszolgáltatás első teljesítésekor még biztosan nem volt írásbeli szerződés.
- [83] A Kúria szerint ezért az alperes a rendelkezésére álló adatokból helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felek között nem jött létre szolgáltatási koncesszió, annak hiányában pedig jogszerűtlenül mellőzte a beszerző a közbeszerzést.
- [84] Hatáskör-túllépés nem merül fel, tekintettel arra, hogy az alperes pusztán a hatáskörében eljárva a közbeszerzés jogtalan mellőzésének vizsgálata körében észlelte az írásbeli szerződés hiányát és levonta annak következményét.
- [85] A Kbt. hatálya alóli kivétel fennállásának hiányából az is következik, hogy a beszerzőnek az autóbusszal végzett helyi személyszállítás beszerzése a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozik és a szolgáltatás beszerzésére közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia. Ha pedig Kbt.

hatálya alóli kivétel fennállása nem állapítható meg, irreleváns, hogy egyébként milyen eljárást folytatott le a beszerző. Hiába folytatta le ugyanis a beszerző az EK rendelet és a Személyszállítási törvény szerinti pályázati eljárást, hirdetett nyertest, ha a szerződést írásban nem kötötte meg. Írásban megkötött visszterhes szerződés - szolgáltatási koncesszió - hiányában ugyanis nem váltotta ki a főszabály szerinti közbeszerzési kötelezettségét, így a közbeszerzést jogszerűtlenül mellőzte.

- [86] Tévesen állította továbbá a felperes, hogy a szerződés megkötése a közbeszerzés jogtalan mellőzése kérdésén kívül eső, a polgári bíróság hatáskörébe tartozó kérdés. Az írásban megkötött szerződés megléte az alperesnek a Kbt. 145. § (2) bekezdésében foglalt hatáskörébe tartozó a közbeszerzés jogtalan mellőzése kérdésében közbeszerzési jogi szempontból vizsgálendő körülmény. Az alperes ugyanis a már megkötött szerződésből tud kiindulni, a megkötött szerződés alapján tudja eldönteni, hogy az adott beszerzésre milyen eljárásrend lett volna irányadó.
- [87] A Kúria kiemeli, hogy az alperes a határozata meghozatalakor fennálló tények alapján hozza meg határozatát, a keresetlevélhez csatolt e-maileket azonban a megelőző eljárásban a felperes nem nyújtotta be. Azonban, ha ezek az e-mailek a jogorvoslati eljárás során rendelkezésre álltak volna, akkor sem igazolták volna, hogy a szolgáltatásnyújtás megkezdésekor, de legkésőbb az első kifizetéskor írásban megkötött szerződés állt rendelkezésre. Az elsőfokú bíróság jogszerűen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a keresetlevélhez csatolt iratok a határozat jogszerűségére kihatással nincsenek, helyesen hagyta azokat figyelmen kívül.
- [88] A polgári bíróság ítélete sem fogja visszafelé jogszerűvé tenni a közbeszerzés mellőzését, hiszen bármilyen döntés születik is, az nem változtat azon, hogy írásbeli szerződés a releváns időpontban nem volt. A felek között folyamatban volt polgári per ezért nem volt előkérdése az ügy érdemi eldöntésének, így alaptalanul kifogásolta a felperes a megelőző eljárás felfüggesztésének elmaradását is.
- [89] Az alperes közbeszerzési jogi szempontból, a polgári ügyekben eljáró bíróság polgári jogi szempontból vizsgálja a szerződést. A polgári ügyben hozott ítélet nem pótolja a pályázat eljárás hiányosságát, az írásbeli szerződés megkötését, visszafelé nem teszi jogszerűvé a Kbt. jogosulatlan mellőzését.
- [90] Az alperes szerződéssel kapcsolatos megállapítása nem akadályozza a felek polgári jogi igénye érvényesítésének.
- [91] A kúriai joggyakorlattól - Kfv.37.597/2017/8. szám - való eltérés vizsgálata körében a Kúria kiemeli, hogy a perbeli jogkérdés nem az volt, hogy meddig tart a közbeszerzési eljárás, hanem az, hogy a beszerző jogszerűen mellőzte-e a Kbt. szabályait. Azt pedig a hivatkozott ítélet sem mondta ki, hogy a nyertes kihirdetésével az eljárás lezárult volna. Az elsőfokú ítélet megfogalmazása valóban pontatlan, hiszen a szerződés megkötése után még egy tájékoztatót is közzé kell tenni, ennek azonban a jogvita lényegi szempontjából semmiféle jelentősége nem volt. Jogkérdésben való indokolatlan eltérés így nem mutatható ki.
- [92] A Kúria Pfv.20.738/2019/5. számú határozatában foglaltaktól való eltérés sem állapítható meg, mivel jelen ügy tárgya a közbeszerzés jogtalan mellőzése, míg a hivatkozott polgári ügy tárgya a közbeszerzési szerződés egyik szerződő felének kártérítés megfizetésére kötelezése annak okán, hogy a másik szerződő fél elesett a közösségi támogatástól és kára keletkezett. Sem tényállásában, sem jogkérdésben nem áll fenn az ügyszabotázás, ezért az eltérésre hivatkozás ugyancsak nem volt megalapozott.
- [93] A Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja szerint semmis a szerződés, ha azt a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg.
- [94] A Kbt. 145. § (3a) bekezdés kimondja, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés alapján a szerződés semmisségének

megállapítása, valamint a 137. § (3) bekezdésben foglalt körülmények alapján annak megállapítása, ha a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértéssel érintett szerződés nem semmis. A Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik továbbá annak megállapítása is, hogy a 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

- [95] A fent kifejtettek szerint a jogsértést az alperes jogszerűen állapította meg, amelynek egyenes következménye a semmisség. A semmisséget a Kbt. kógens rendelkezése alapján meg kellett állapítani az alperesnek, nincs mérlegelési jogköre. A felperes kivételes méltánylást érdemlő közérdekre sem a perben, sem a megelőző eljárásban nem hivatkozott.
- [96] A Közbeszerzési Döntőbizottság közbeszerzési jogi szempontból állapította meg a szerződés semmisségét. A polgári ügyekben eljáró bíróság polgári jogi szempontból vizsgálja a szerződés létrejöttét, érvényességét, hatályosságát, semmisségét. Az alperesnek a szerződéssel kapcsolatos megállapítása nem akadály a felek polgári jogi igénye érvényesítésének.
- [97] A Kúria szerint helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a hatáskörét a Kbt. keretei között gyakorolta, a tényállást tisztázta, a határozatban részletesen vizsgálta a felek közötti jogviszony mibenlétét, a kivétel megállapíthatóságát, jogszerű döntését részletesen megindokolta, rendeltetésszerű joggyakorlás elvébe ütközés sem volt megállapítható.
- [98] A fent kifejtettek tekintettel a Kúria az elsőfokú ítéletet a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

### **A döntés elvi tartalma**

- [99] *Főszabály szerint az ajánlatkérőként meghatározott szervezetnek közbeszerzési eljárást kell lefolytatnia, ellenkező esetben neki kell bizonyítania, hogy a szolgáltatás megrendelésekor jogszerűen mellőzte a Kbt. szabályainak alkalmazását.*
- [100] *Nem bizonyítja az ajánlatkérőként meghatározott szervezet a Kbt. 14. § (3) bekezdés b) pontjára hivatkozással a Kbt. jogszerű mellőzését, ha az első teljesítéskor nem tudja igazolni, hogy írásban megkötötte a Kbt. 8. § (6) bekezdés szerinti szolgáltatási koncessziót.*
- [101] *A Közbeszerzési Döntőbizottság közbeszerzési jogi szempontból, a polgári ügyekben eljáró bíróság polgári jogi szempontból vizsgálja a szerződést. A polgári ügyben hozott ítélet nem pótolja a pályázat eljárás hiányosságát, az írásbeli szerződés megkötését, visszafelé nem teszi jogszerűvé a Kbt. jogosulatlan mellőzését.*
- [102] *A Közbeszerzési Döntőbizottság szerződéssel kapcsolatos megállapítása nem akadály a felek polgári jogi igénye érvényesítésének.*

### **Záró rész**

- [103] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 107. § (1) bekezdése szerint a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.
- [104] A pereszes felperes köteles az alperesnek és az alperesi érdekeltnek a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdésére figyelemmel felülvizsgálati eljárási perköltségük megfizetésére, melyet a Kúria az alperes esetén a felszámított összeggel egyező összegben, az alperesi érdekelt esetében mérlegeléssel állapított meg, a jogi képvislettel kifejtett munkával arányosan.
- [105] A pereszes felperes a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket köteles megfizetni az államnak az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése és a

Kfv.VI.37.409/2023/10.

költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

[106] A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy a felülvizsgálati eljárási illetéket a Nemzeti Adó-és Vámhivatal 132000-010744-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell az esedékesség napjáig megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetnie a Kúria megnevezését, jelen kúriai ítélet ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[107] Az illetékfizetési kötelezettség esedékességének napja tekintetében az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XL. törvény által módosított, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78. § (4) bekezdése az irányadó.

[108] Az ítélettel szembeni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. november 23.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.  
a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina sk.  
sk.  
előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina  
bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.  
bíró

Dr. Horváth Tamás sk.  
bíró